

نکروز استخوانی به دنبال اعتیاد به «تمجیزک» و «نورجیزک»

دکتر سید مرتضی کاظمی^(۱)، دکتر حمیدرضا حسین‌زاده^(۲)، دکتر آرمین اعلمی هرندی^(۳)، دکتر فراز رنجپور^(۴)

Osteonecrosis Following Temgesic/ Norgestic Addiction

Seyed Morteza Kazemi, MD; Hamidreza Hosseinzadeh, MD; Armin Aalami Harandi, MD; Faraz Ranjpour, MD
«Shahid Beheshti University of Medical Sciences»

خلاصه

مقدمه: نکروز آواسکولار دلیلی شایع برای تعویض کامل مفصل ران است و به دنبال استفاده از بعضی داروها منجمله گلیکوکورتیکوئیدها اتفاق می‌افتد. نورجیزک و تمجیزک موجود در بازار ایران، داروهای ضد درد و آنتاگونیست‌های اپیوئیدی می‌باشند که غلظت بالایی از استروئید در خود داشته و باعث نکروز استخوان می‌شوند.

مواد و روش‌ها: در یک مطالعه توصیفی مرور موارد (case-series)، ۱۱ بیمار مبتلا به نکروز آواسکولار با سابقه مصرف «تمجیزک» و «نورجیزک» که طی سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۸۶ به بیمارستان دانشگاهی اختر در شهر تهران مراجعه و درمان شده بودند، مورد بررسی قرار گرفتند. **یافته‌ها:** میانگین سن بیماران $37/72 \pm 5/55$ سال بود. پنج بیمار «نورجیزک» ۵ بیمار «تمجیزک» و ۱ بیمار از هر دو ماده استفاده کرده بودند. میانگین دوز مصرف دارو $4/36 \pm 2/29$ ویال در روز و میانگین طول مدت مصرف آن $4/9 \pm 2/7$ ماه و فاصله شروع استفاده از این مواد تا شروع علائم ارتوپدی $11/36 \pm 2/76$ ماه بود. در ۳ بیمار علاوه بر شکایات و علائم ارتوپدی، خطوط کشیدگی پوستی (Stria) نیز وجود داشت و ۷ بیمار چاقی محیطی داشتند. در تمام بیماران نکروز آواسکولار به صورت دو طرفه و در حداقل دو مفصل وجود داشته است. در ۳ بیمار بیش از ۲ مفصل درگیر بوده‌اند.

نتیجه‌گیری: داروهای وارداتی «نورجیزک» و «تمجیزک» موجود در بازار، به دلیل وجود گلوکوکورتیکوئیدها و توکسین‌های احتمالی، عامل استئونکروز و تخریب شدید مفصلی می‌باشند. اطلاع‌رسانی عمومی برای بالا بردن سطح آگاهی بیماران و پزشکان الزامی است. **واژه‌های کلیدی:** استئونکروز، نکروز سرفمور، اعتیاد به مواد، اپیوئید، اختلالات وابسته

Abstract

Background: Avascular necrosis – a common reason for hip reconstruction - can follow use of some medications including glucocorticoids. Temgesic and norgestic are two analgesic antagonists with high concentration on steroids and can produce osteonecrosis.

Methods: In a case series study, cases of osteonecrosis in Akhtar hospital in Tehran with history of temgesic and norgestic abuse were identified in a 2 year period. The hospital charts of 11 cases with such characteristics were evaluated.

Results: Eleven cases with mean age of 37.72 ± 5.55 years comprised the study group. Five cases had used norgestic, 5 temgesic and 1 patient had used both of those agents. The average drug dosage was 4.36 ± 2.29 vials per day for an average of 4.9 ± 2.9 months. Onset of symptoms was 11.36 ± 2.76 months after drug usage on average. Three cases had skin stria and 7 patients had localized obesity, both suggesting steroid effect. Bilateral involvement of bone ends was observed in all, while 3 cases had more than two joints affected.

Conclusions: Norgestic and temgesic cause osteonecrosis with severe joint destruction. Raising the awareness of general public and physicians towards such a devastating complication is warranted.

Keywords: Osteonecrosis; Femur head necrosis; Drug addiction; Opioid; Related disorders

دریافت مقاله: ۴ ماه قبل از چاپ مراحل اصلاح و بازنگری: ۱ بار پذیرش مقاله: ۱۵ روز قبل از چاپ

(۱) و (۲): ارتوپد، (۳): دستیار ارتوپدی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

(۴): متخصص پزشکی اجتماعی

محل انجام تحقیق: تهران، بیمارستان اختر

نشانی نویسنده رابط: تهران، پل رومی، بیمارستان اختر

Email: armin.aalami@gmail.com

دکتر آرمین اعلمی هرندی